

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera Mystica V. Ac Mystici Doctoris F. Ioannis A Crvce
Primi Religiosi Discalceati Ordinis B. V. M. De Monte
Carmelo Et Seraphicæ Virginis Theresiæ fidelissimi
coadiutoris**

Juan <de la Cruz>

Coloniæ Agrippinæ, 1639

Capvt V. Quid sit vnio Animæ cum Deo explicatur, & comparatio seu
similitudo quædam proponitur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37873

tamen est extra institutum nostrum hæc Tractatio: siquidem ijs ipsis, de quibus disputamus, dabit lucem.

Quare sequens caput erit parenthesis instar: confestim enim nobis ad Tractationem de tribus Animæ potentijs in particulari, in quantum tres Theologicas virtutes respiciunt, & ad hanc secundam spirituales noxam spectat, redeundum erit.

CAPVT V.

Quid sit vnio Animæ cum Deo explicatur, & comparatio seu similitudo quadam proponitur.

EX hucusq; dictis, aliquatenus conijci, & intelligi potest, quidnam illud sit, quod hic vnionem cum Deo appellamus, & id eo clarius intelligentur, quæ hoc loco de ea adducemus. Non est in præsentem mens mea explanare in particulari, qualis sit vnio intellectus, & qualis voluntatis; qualis etiã memoriæ, qualis transiens, & qualis permanens in dictis potentijs, & qualis totalis; de his enim postmodum agemus, quæ etiã comodius multo percipientur in locis proprijs, quando nimirum de eadem pertractando materiã, præ oculis viuum habebimus exemplũ, simul cum intelligentia præsentem, ibi quælibet res percipietur, & animaduertetur, meliusque de illa feretur iudicium. In præsentem solummodo mihi sermo est, de ista vnione totali, & permanenti secundum Animæ substantiam, ac eius potentiã, quantum ad habitum vnionis spectat; nam quantum ad Actum pertinet, Deo fauente postmodum agemus, & ostendemus, qualiter nec habeamus, sed nec habere in hac vitã possumus vnionem permanentem in potentijs, sed solummodo transeuntem.

*Multiplex
Anima vnio
cum Deo.*

*De qua
nam vnio
in præ
sentem agitur.*

Ut itaque qualisnam sit vnio hæc, de qua agimus, intelligamus, sciendum est, Deum in quacunq; Anima, licet illa sit maximi inter homines peccatoris, manere, & substantialiter esse præsentem. Et hic vnionis modus, vel præsentia, (quam possumus appellare naturalis ordinis) semper inter Deum, & vniuersas creaturas reperitur, secundum quem etiam conseruat illis esse, quod habent: ita vt si ab illis secundum istum vnionis, seu præsentia modum abesset, statim in nihilum redigerentur, & desinerent esse. Quare cum de vnione Animæ cum Deo loquemur, nequam loqui volumus, de huiusmodi Dei præsentia substantiali, quæ semper in omnibus creaturis reperitur, sed de transformatione, & vnione Animæ cum Deo per amorem: quæ tunc solum perficitur, quando interuenit similitudo amoris, inter Deum, & Animam; & idcirco hæc vocabitur vnio similitudinis, sicut illa vnio essentialis, vel substantialis, & illa naturalis, ista supernaturalis, quæ tunc est quando duæ voluntates, Animæ videlicet, & Dei sunt vniformes, nec in vna aliquid reperitur, quod alteri repugnet; sicque quando Anima totaliter ablegauerit à se omne illud, quod repugnat, nec conformatur voluntati diuinæ, remanebit in Deum per amorem transformata.

Quod non solum intelligitur de eo, quod actu repugnat, sed etiam de eo quod repugnat secundum habitum, ita vt non solum voluntarij imperfectionum actus, ab Anima debeant abesse, sed etiam illarum habitus. Et quoniam nulla creatura, nullaque illius actio, aut habitus, pertingere potest ad id quod est Deus, ideo debet detudari Anima ab omni creatura, & ab omnibus actionibus, & habitibus.

*Ista de qua
hic agitur
anima cum
Deo vnio,
appellari
potest vnio
similitudinis.*

*Non solum
voluntarij
imperfectionum
actus abesse
debet ab
Anima
que ad vnionem
cum Deo
appertinet,
sed etiam
illarum
habitibus.*

habilitatibus suis, hoc est, à sua scientiâ, intelligentiâ, gustu, & sentimento: vt hoc modo abiectis omnibus illis, quæ sunt dissimilia & disconuenientia Deo, possit similitudinem Dei recipere, cum iam nihil remaneat in illâ, quod non sit Dei voluntas, & hoc modo in eam transformetur. Hinc est, quod licet verum sit, Deum, vt diximus, semper inesse Animæ, dando illi suam esse naturalem præsentiam suam, illudque conseruando: non tamen semper illi communicare esse supernaturale. Hoc enim non communicatur, nisi per amorem, & gratiam, in qua non omnes Animæ viuunt; & illæ quæ viuunt non in æquali gradu: quædam enim plures habent, quædam pauciores gradus amoris: vnde illi Animæ magis se communicat Deus, quæ magis in amore excellit, quod nihil aliud est, quàm magis conformem habere voluntatem diuinæ; & quæ totaliter habet illam conformem, & similem, est quoque totaliter vnita, & in Deum supernaturaliter transformata. Quam ob causam, & viam explicatum est, quantò amplius aliqua Anima vestitur creatura, eiusque habilitate, secundum affectum, & habitum, tantò minus dispositionis habet ad talem vnionem: non enim dat integre locum Deo, vt illam in esse supernaturale transformet. Debet itaque Anima denudari ab istis contrarietatibus, & dissimilitudinibus naturalibus, vt Deus, qui naturaliter in eâ præsens est, per essentiam illi sese supernaturaliter communicet per gratiam. Et hoc indicare voluit D. Ioannes cum dixit: *Qui non ex sanguinibus, neque ex voluntate carnis, neque ex voluntate viri, sed ex Deo nati sunt.* ac si manifestius diceret: illis solummodo dedit potestatem filios Dei fieri, qui non ex sanguinibus, hoc est, non ex complexione, & compositione naturalibus; neque ijs qui ex voluntate car-

nis, hoc est, ex arbitrio naturalis idoneitatis, & capacitatis, nec minus illis, qui ex viri voluntate nati sunt: (quibus verbis omnigena arbitrâdi, & cõprehendendi per intellectum ratio includitur) nemini istorum potestatem dedit filios Dei perfectè fieri, sed illis dumtaxat, qui ex Deo nati sunt, hoc est, his qui per gratiam renati, præeunte morte veteris hominis, leuant se supra se ad supernaturalia, huiusmodi renascentiam, & filiationem recipiendo, quæ est super omne id, quod excogitari potest. Vt enim idem D. Ioannes, alio loco *Ioan. 3. 5.* ait: *Nisi quis renatus fuerit ex aqua, & spiritu sancto, non potest introire in Regnum Dei.* i. qui non renascetur in spiritu sancto hoc Dei Regnum, statim videlicet, perfectionis videre non poterit; potro renasci in spiritu sancto perfectè, in hac vita, est animam esse Deo simillimam in puritate, absque mixtura aliqua imperfecticnis, & hoc modo poterit fieri pura transformatio, per participationem vnionis, non tamen essentialiter.

Vt autem vtrumque clarius percipiatur, placet hanc proponere similitudinem. Percutit solis radius aliquam vitream fenestram; si vitrum aliquibus scæter maculis, vel nubeculis, non poterit illud sol luce suâ illustrare, & totaliter transformare, eo modo quo id efficeret, si vitrum esset pellucidum, ac ab omnibus illis maculis immune: imo tanto minus illud illustrabit, quantò minus illud fuerit ab illa labe, maculisque denudatum, nec hoc per solem stabit, sed per ipsummet vitrum, ita vt si illud fuerit omnino depuratum ac limpdatum, totaliter illud illustraturus transformaturusque sit radius, vt ipsemet radius vitrum videatur, eandemque præbeat lucem, quamuis nihilominus vitrum, licet radio simillimum appareat, verè tamen distinctam habeat naturam

B.
Ioannis
à Cruce

Opera
Mystica

NVI

.124

Elegans similitudo
qua vnio
diuina de-
claratur.

turam ab ipso radio, possumusq; rectè vitrum illud, radium, vel lucem per participationem appellare. Eodem pacto anima, est vitri instar, quam continuo ferit, vel, vt aptius loquar, in qua perpetuo naturaliter manet, hæc diuina lux essentia diuinæ, quemadmodum explicuimus. Præbendo itaq; locum anima, hoc est, abijciendo à se omnem maculam, vel labem creaturarum, quod fit habendo voluntatē suam perfectè cum Dei voluntate vnitam, (amare quippè nil aliud est, quam in expoliando, & denudando se propter Deū ab omni eo quod ipse non est laborare) confestim, remanet illustrata, ac in Deum transformata. Communicat quippè illi Deus esse suum supernaturaliter, vt videatur ipsemet Deus, & ea quæ Deus habet, ipsa quoque habeat; & quando Deus facit hunc supremum fauorem Animæ, eiusmodi fit inter eos vnio, vt vniuersa quæ Dei sunt, & quæ sunt animæ, vnum sint in transformatione participante, & Anima plus Deus tunc apparet, quam Anima, imò est Deus per participationem: quamuis verum sit, illam esse suum naturale ita distinctum, à Diuino esse retinere, sicuti antea. licet sit in Deum transformata, quemadmodum etiam vitrum, distinctum suum esse retinet à solis radio, à quo fuit illustratum.

*Quid sit
Deum perfecte amare.*

Animam in Deum transformata videtur ipse Deus.

Potissima ad vniōem diuinam præparatio est puritas animæ.

Ex dictis manifestius patet, dispositionem ad hanc vniōem sicut diximus, non esse proprium animæ intelligere, neque gustare, neque sentire, neque imaginari circa Dei naturam, vel qualemcumq; aliam rem, sed puritatem esse atque amorem, hoc est, perfectam resignationem, ac totalem denudationem propter Deum factam, & sicut non potest haberi transformatio perfecta, nisi perfecta puritas antecedat, ita secundum, puritatis gradum, erit illustratio, illuminatio &

vnio Animæ cum Deo, maior vel minor, licet vt dico, non ea futura sit, vnde quaque perfecta, si Anima non omnino, & vnde quaque fuerit defæcata, & pura. Rem etiam hanc, alia similitudine declarare placet. Erit imago aliqua perfectissima, & singularis excellentiæ, quam docta manus præstantioribus, sublimissimisque coloribus depinxit, quorum aliqui ad eò tenui sunt Lineæ ducti, vt vix ob eorum subtilitatem, ac præstantiam discerni possint. Imaginem hanc, si inspexit ille, qui minus claros perspicacesque oculos habet, pauciores in illa præstantias, & subtilitates agnoscet: qui verò puriores oculos habuerit, eo plures imaginis excellentias animaduertet; quòd si aliquis acutiore, & limpidiori oculo sit præditus, plures etiam imaginis perfectiones contempletur, & tandem ille qui clariorem defæcatioremque visuam habuerit potentiam, plures eius perfectiones, ac subtilitates animaduertet. Imago enim ad eò eminent, & excellit, totque videnda in se complectitur, vt licet quisquam plurima illius videndo assequatur, multò tamen adhuc plura stupenda ad videndum, & oblectandum residua illi sint. Eodem modo affirmare possumus; Animas se se cum Deo habere, in hac illustratione, vel transformatione. Licet enim verum sit, Animam secundum suam multam, vel exiguam capacitatem, potuisse ad vniōem peruenire, sed non omnibus id contingit in æquali gradu: hoc enim euenire solet, secundum quod placuerit Domino, vnicuique fauorem hunc impertire: res enim hæc fieri solet ad similitudinem medi illius quo Deo fruuntur beati in cælo: quidam enim perfectius illum intuentur, alij verò minus perfecte, & clarè, vniuersi tamen Deum aspiciunt, omnes.

Non enim anima que ad vniōem peruenit æqualem illum gradum natiuitatis.

Vnio cum Deo simul statim gloria.

omnesque sunt satisfacti, & iucundi; habent enim expletam capacitatem suam iuxta maius, vel minus meritum.

Hinc est, quod licet reperiantur in presenti vita aliquæ Animæ, æquali tranquillitate, ac pace in suo perfectionis statu perfruentes, forteque sua vnaquæque contentæ, poterit tamen illarum aliqua, multò pluribus vnionis huius gradibus alijs præminere, & nihilominus æqualiter vnaquæque esse satisfacta, seu contenta, secundum vnus cuiusque dispositionem, & notitiam, quam de Deo habet. Verum anima illa, quæ tantam puritatem non acquirit, quantum videntur requirere illustrationes, & vocaciones diuinæ, nunquam ad veram pacem, satisfactionemque peruenit; siquidem non est affectata nuditate illam, ac vacuitatem potentiarum, quæ ad puram simplicemque vnionem necessaria est.

CAPVT VI.

In quo demonstratur, tres Theologicas virtutes, et Anima potentias perficere debere; & quâ ratione virtutes istæ euacuant illas, ac in tenebris constituunt. Elucidantur ad hoc institutum duæ auctoritates, S. Luca vna, Ista altera.

Cum itaque nunc tradendus nobis, & præscribendus sit modus, tres animæ potentias, intellectum nimirum, memoriam, & voluntatem, in noctem hanc spirituales introducendi, quænox, est medium vnionis diuinæ obtinendæ; necesse est primo loco ostendere in hoc capite, quomodo tres Theologicæ virtutes, Fides, Spes, & Charitas, medijs quibus Anima secundum suas potentias vnitur Deo, eisdem efficiunt vacuitatem, ac obsecrati-

tem vnaquæque; in sua potentia, fides in intellectu, spes in memoria, charitas in voluntate. Postmodum verò agemus, quâ ratione perfici debeat Intellectus in fidei tenebra, & quomodo vacuum Memoria in spe, quæ etiam ratione debeat Voluntas ingredi carentiam, seu nuditatem omnis affectus, vt ad Deum possit proficisci. Quæ postquam præstiterimus, manifestè constabit, quam necessarium sit animæ, vt tuta itinere hoc gradiatur, per hanc obscuram noctem, innixam tribus istis virtutibus, incedere, quæ illam ab omnibus rebus euacuant, ac illarum intuitu obscuram efficiunt, vt, enim dictum est, Anima non coniungitur Deo, in hac vita mediante intellectu, aut gustu, aut imaginatione, aut quocunque alio sensu; sed solummodo per fidem, secundum Intellectum, per spem, quæ attribui memoriæ potest, (licet illa se dem suam in voluntate habeat) in quantum spes generat, vacuitatem, obliuionemque quarum eunque caducarum, aut temporanearum rerum, reseruando totam Animam summo illi bono, quod sperat, & expectat. Per amorem denique vnitur Deo secundum voluntatem. Vniuersæ hæ tres virtutes, sicut diximus, expoliant, ac exinanunt potentias. Fides euacuat, & obscurat Intellectum ab omni intellectu: Spes euacuat Memoriam ab omni omnium rerum possessione, seu usurpatione. Et Charitas euacuat, ac expoliat voluntatem, ab omni amore, & gustu illorum omnium, quæ non sunt Deus. Fides enim (vt patet) ea nobis proponit, quæ intellectu, secundum eius rationem, ac naturale lumen considerato, capi non possunt. Vnde loquendo de illa S. Paulus, dicit eam esse sperandarum substantiarum rerum. *Fides est sperandarum substantiarum rerum.*

Anima
coniungitur
Deo
per fidem
in intellectu,
per spem
in memoria,
& per
charitatem
in voluntate.
Cur spes
attribuatur
memoriæ?

Ad Hebr.
11. 1.

Et

B.
Iohannis
à Cruce

Opera
Mystica
NVI
124